

TARYBINIS Rokiškis

LKP(b) Rokiškio Apkomo ir Apskr. Vykd. k-to Organas
Nr. 73 (682) | 1949 m. birželio 25 d. | Kaina 20 kp.

reikš naują didelį žingsnį pirmyn vystant kolektyvinius ir tarybinius ūkius ir sukuriant mūsų šalyje produktų gausumą, būtinai reikalingą perėjimui iš socializmo į komunizmą.

(Iš Lietuvos KP(b) Centro Komiteto III plenumo 1949 metų birželio 8 dienos nutarimo dėl priemonių įvykdyti TSRS Ministrų Tarybos ir VKP(b) CK nutarimų dėl trimečio plano kolektyvinių ir tarybinių ūkių visuomeninei produktyviai gyvulininkystei išvystyti (1949—1951 m. m.)

Lietuvos KP(b) Centro Komiteto III plenumo 1949 metų birželio 8 dienos NUTARIMAS

Dėl priemonių įvykdyti TSRS Ministrų Tarybos ir VKP(b) CK nutarimui dėl trimečio plano kolektyvinių ir tarybinių ūkių visuomeninei produktyviai gyvulininkystei išvystyti (1949—1951 m. m.)

Lietuvos KP(b) CK plenumas yra tos nuomonės, kad sparčiau sukurti TSRS Ministrų Tarybos ir VKP(b) Centro Komiteto nutarimas dėl trimečio plano kolektyvinių ir tarybinių ūkių produktyviai gyvulininkystei išvystyti (1949—1951 m. m.) turi didelę istorinę reikšmę toliau keliant visą šalies liaudies ūkį.

Sėkmingas trimečio plano įvykdymas reikš naują didelį žingsnį pirmyn vystant kolektyvinius ir tarybinius ūkius ir sukuriant mūsų šalyje produktų gausumą, būtina reikalingą perėjimui iš socializmo į komunizmą.

Lietuvos KP(b) CK plenumas pritaria TSRS Ministrų Tarybos ir VKP(b) Centro Komiteto nutarimui dėl trimečio plano kolektyvinių ir tarybinių ūkių visuomeninei produktyviai gyvulininkystei išvystyti (1949—1951 m. m.), priima jį aenkrypstamam vadovavimuisi ir vykdyti kaip centrinį partijos ir valstybės uždavinį vystant žemės ūkį, kaip visos Lietuvos partinės organizacijos kovinę darbo programą.

Vykdydami istorinį VKP(b) CK vasario plenumo nutarimą „Dėl priemonių žemės ūkiui pakelti pokarinio laikotarpio“, respublikos partiniai, tarybiniai ir žemės ūkio organai pasiekė kai kuriuos laimejimus atkuriant pasėlių plotus, keliant žemės ūkio kultūrų derlingumą ir didinant gyvulių skaičių.

Kolektyviniuose ūkiuose pradėta kurti visuomeninę produktyvi gyvulininkystę.

Kai kuriuose Šiaulių, Joniškio, Kedainių ir ašies kitų apskričių kolektyviniuose ūkiuose įkurta po 3 — 4 fermos, kuriose esantis gyvulių skaičius užtikrina, kad jau šiais metais bus įvykdytas nustatytas minimumas ir pasiekti gerai rodikliai produktyvumo atžvilgiu.

Šalia to, Lietuvos KP(b) CK plenumas yra tos nuomonės, kad apskričių ir valsčių partiniai, tarybiniai ir žemės ūkio organai iki šiol dar nepatvirtinę savo darbe siekiant pagerinti vadovavimą visuomeninei kolektyvinių ūkių gyvulininkystei, nesilima reikalingų priemonių visuomeninei gyvulininkystės

plėtojant kolektyviniuose ūkiuose toliau žymiai pakelti kolektyvinių ūkių gerovę ir igalinti patenkinti didėjančius gyventojų poreikius mėsos, riebalų, pieno ir pieno produktų atžvilgiu, o taip pat didėjančius lengvosios pramonės poreikius vilnos, odos

ir kitų gyvulininkystės produktų atžvilgiu. Siekiant sėkmingai įvykdyti trimečio planą kolektyvinių ir tarybinių ūkių visuomeninei produktyviai gyvulininkystei išvystyti, Lietuvos KP(b) CK plenumas nutaria:

I. Visuomeninės gyvulininkystės kolektyviniuose ūkiuose

1. Įpareigoti partijos apskričių ir valsčių komitetus, apskričių ir valsčių vykdomuosius komitetus, žemės ūkio ministeriją ir Tarybinių ūkių ministeriją trumpiausiu laiku užtikrinti tokį visuomeninių gyvulių skaičių ir jų produktyvumo augimą kolektyviniuose ūkiuose, kad visuomeninė kolektyvinių ūkių gyvulininkystė kartu su tarybinių ūkių gyvulininkyste taptų šalyje vyraujančia tiek savo lyginamuoju svoriu, tiek ir gyvulininkystės aukštos kokybės produkcijos gamyba.

2. Lietuvos KP(b) CK plenumas iškelia partiniams ir žemės ūkio organams uždavinį — kad kiekviename kolektyviniame ūkyje būtų organizuotos 4 fermos: stambių raguočių, kiaulinių, avinių, aviniakystės ir paukštinių ūkiams galimama daugiau vystyti tas gyvulių rūšis, kurioms esama palankių sąlygų, turint galvoje, kad toks gyvulininkystės išvystymas igalina užtikrinti aukštesnį jos produkciją ir pajamingumą.

3. Organizuoti darbą keliant gyvulininkystę taip, kad kiek

viena kolektyvinis ūkis 1953 metų pabaigoje pasiektų stambių raguočių, kiaulių, avių ir paukščių skaičiaus nustatytą minimumą, sutinkamai su kolektyviniams ūkiams paskirtais žemės plotais.

4. Įpareigoti partijos apskričių ir valsčių komitetus, apskričių ir valsčių vykdomuosius komitetus ir žemės ūkio ministeriją plačiai išaiškinti kolektyvinių ūkių valstiečiams, kad pagal TSRS Ministrų Tarybos ir VKP(b) CK nutarimą kolektyviniuose ūkiuose, turiančiuose keturias gyvulininkystės fermas — stambių raguočių, aviniakystės, kiaulinių, avinių, aviniakystės ir paukštinių ūkiams minimumas, mėsos, pieno ir vilnos pristatymo normos šių kolektyvinių ūkių valstiečiams, pradedant nuo 1950 metų, bus sumažintos 10 procentų, o kolektyviniuose ūkiuose, neturiančiuose aukščiau nurodytoje fermų skaičiaus su gyvulių minimumu fermose, pradedant nuo 1950 metų mėsos, pieno ir vilnų pristatymo valstybei normos kolektyvinių ūkių valstiečiams bus pakeltos 10 procentų.

5. Padidinti visuomeninių stambių raguočių skaičių kolektyviniuose ūkiuose: iki 1949 metų pabaigos — ne mažiau kaip ligi 48 tūkstančių vienetų; iki 1950 metų pabaigos — ne mažiau kaip ligi 180 tūkstančių vienetų ir iki 1951 metų pabaigos — ne mažiau kaip ligi 310 tūkstančių vienetų.

Sutinkamai su TSRS Ministrų Tarybos ir VKP(b) CK nutarimu nustatyti šitokį stambių raguočių skaičiaus minimumą Lietuvos TSR kolektyviniuose ūkiuose:

6. Siekiant užtikrinti nustatyto plano įvykdymą stambių raguočių skaičių kolektyviniuose ūkiuose padidinti ir nustatyti minimumą įvykdymą, Lietuvos KP(b) CK plenumas įpareigoja apskričių ir valsčių partinius ir tarybinius organus ir žemės ūkio ministeriją:

a) imtis priemonių karvių bergždumui likviduoti. Tuo tikslu pasiekti, kad visi kolektyviniai ūkiai artimiausiu laiku įsigytų velėlinius reproduktorius, pagerintų karvių ir bulių — reproduktorių šerimą bei laikymą ir jų priežiūrą;

b) imtis ryžingų priemonių likviduoti gyvulių nuostoliams dėl kritimo, pakelti kolektyvinių ūkių valdybų ir gyvulininkystės fermų darbuotojų atsakingumą už suaugusių gyvulių bei prieauglio išsaugojimą, pagerinti stambių raguočių, ypač prieauglio, šerimą, laikymą ir priežiūrą fermose.

Tvartuose įrengti kanalizaciją, ventiliaciją ir edžias, o veršėdėse, be to, — individualius erdvius gardus;

c) šalia stambių raguočių skaičiaus augimo kolektyviniuose ūkiuose didinant visuomeninę bandą reprodukcijos būdu, kaip pagrindinį šaltinį gyvulių skaičini kelti, — užtikrinti reikalingo skaičiaus stambių raguočių prieauglio pirkimą, iš anksto sudarius kontraktaciją, su kolektyvinių ūkių valstiečiais, darbininkais, tarnautojais ir individualiais valstiečių ūkiais, o taip pat suaugusių gyvulių pirkimą.

(Keliama | 2 psl.)

lio, Šakių, Šilutės, Jurbarko, Anykščių, Kauno, Kupiškio, Prienų, Kuršėnų, Plungės, Radviliškio, Panevėžio, Raseinių, Rokiškio, Tauragės, Telšių, Ukmergės, Utenos, Šiaulių, Vilkijos, Kaišadorių, Kelmės, Alytaus, Rietavo, Kretingos ir Kalvarijos.

Atrajai grupel priskirti šias apskritis: Vėžaišos, Zarasų, Vilniaus, Lazdijų, Trakų, Švenčionių ir Širvintų.

Vykdaant minimumą pagal bendrą stambių raguočių ka. vių skaičių turi sudaryti ne mažiau kaip 40 procentų bendro stambių raguočių skaičiaus.

6. Siekiant užtikrinti nustatyto plano įvykdymą stambių raguočių skaičių kolektyviniuose ūkiuose padidinti ir nustatyti minimumą įvykdymą, Lietuvos KP(b) CK plenumas įpareigoja apskričių ir valsčių partinius ir tarybinius organus ir žemės ūkio ministeriją:

a) imtis priemonių karvių bergždumui likviduoti. Tuo tikslu pasiekti, kad visi kolektyviniai ūkiai artimiausiu laiku įsigytų velėlinius reproduktorius, pagerintų karvių ir bulių — reproduktorių šerimą bei laikymą ir jų priežiūrą;

b) imtis ryžingų priemonių likviduoti gyvulių nuostoliams dėl kritimo, pakelti kolektyvinių ūkių valdybų ir gyvulininkystės fermų darbuotojų atsakingumą už suaugusių gyvulių bei prieauglio išsaugojimą, pagerinti stambių raguočių, ypač prieauglio, šerimą, laikymą ir priežiūrą fermose.

Tvartuose įrengti kanalizaciją, ventiliaciją ir edžias, o veršėdėse, be to, — individualius erdvius gardus;

c) šalia stambių raguočių skaičiaus augimo kolektyviniuose ūkiuose didinant visuomeninę bandą reprodukcijos būdu, kaip pagrindinį šaltinį gyvulių skaičini kelti, — užtikrinti reikalingo skaičiaus stambių raguočių prieauglio pirkimą, iš anksto sudarius kontraktaciją, su kolektyvinių ūkių valstiečiais, darbininkais, tarnautojais ir individualiais valstiečių ūkiais, o taip pat suaugusių gyvulių pirkimą.

(Keliama | 2 psl.)

	Prie šioje apskričių grupėje	Autobio apskričių grupėje
Ligi 150 ha	30	20
Nuo 151 ligi 300 ha	55	40
Nuo 301 ligi 500 ha	90	70
Nuo 501 ligi 800 ha	140	115
Nuo 801 ligi 1000 ha	180	125
Daugiau negu 1000 ha	240	190

NUTARIMAS

Dėl priemonių įvykdyti TSRS Ministrų Tarybos ir VKP(b) CK nutarimui dėl trimečio plano kolektyvinių ir tarybinių ūkių visuomeninei produktyviai gyvulininkystei išvystyti (1949–1951 m. m.)

(Atkeičia iš 1 psl.)

7. Pažymint nepatenkinamą respublikinės „Veislininko“ kantonos darbą sudarant kontraktaciją ir perkant stambius raguočius, įpareigoti Žemės ūkio ministeriją pagerinti vadovavimą ir pagalbą šiai kantonai. Užtikrinti, kad pradedant nuo 1949 metų „Veislininko“ kantonos plėči mastu pirklių gyvulių ir sudaryti kontraktaciją su kolektyvinių, individualių ūkių valstiečiais, darbiniais ir tarnautojais, o vėliau parduoti šiuos gyvulus kolektyviniams ūkiams gyvulininkystės fermoms sukomplektuoti.

8. Įpareigoti partijos apskričių ir valsčių komitetus, apskričių ir valsčių darbe žmonių deputatų tarybų vykdomeis komitetus ir Žemės ūkio ministeriją užtikrinti žymų karvių pieno produktyvumo pakėlimą tam, kad 1951 metais vienos karvės pieno gūmas Lietuvos TSR kolektyviniuose ūkiuose vidutiniškai visoje respublikoje būtų pakeltas ne mažiau kaip ligi 2.000–2.300 kilogramų.

Šiuo tikslu:
a) padaryti galą neteisėtai praktikai, kai dėl blogo karvių šėrimo ir laikymo žiemos metu bei dėl nepakankamo aprūpinimo žaliomis pašarais vasaros metu kolektyviniai ūkiai priima labai mažą pieno;
b) įdegti kolektyvinių ūkių pieninių gyvulių fermose racionalų gyvulių šėrimą plieneverčiais maistingumu atžvilgiu daviniais sutinkamai su gyvulių gyvuoju svoriu bei produktyvumu;
c) pašarams geriau sunaudoti vartoti plėči mastu jų paruošimą prieš sušeriant — stambųjų pašarų suplaustymą bei jų šutinimą, išspaudymą, smulkintimą, grūdų malimą, pa-

šarų apmėlinimą ir paruošimą kitais būdais;

d) aprūpinti pieninius gyvulus geromis gasyklomis. Pagerinti natūralius pašarinius plotus, organizuoti dirbtines gasyklas pašarinėse sėjomainose, sutvarkyti gasyklų panaudojimą kolektyviniuose ūkiuose, taikant žemdirbių gasyklas, organizuojant vasaros metu natūralių pelenų karvių ganymą ir papildomai šeriant jas žaliomis bei koncentruotais pašarais, o taip pat įrengti kiekvieniame kolektyviniame ūkyje geras girdyklas gyvuliams tiek ganykliniu, tiek ir žiemos laikotarpiu.

9. Įpareigoti Lietuvos TSR ūkių ir pieno pramonės ministeriją gražinti iš pieninių kolektyvinių ūkių valstiečiams — pieno statytojams separuotą pieną ne mažiau kaip 70 procentų vidutiniškai per metus ir 100 procentų vėselių girdymo laikotarpiu. Kolektyviniams ūkiams, turintiems veislinių stambių raguočių fermas ir veislinių kiaulių fermas, gražinti separuotą pieną pilnutinai.

10. Siekiant pagausinti mėsos atsargas respublikoje ir pagerinti jautienos rūši, įpareigoti apskričių ir valsčių partinius bei tarybinius organus ir Žemės ūkio ministeriją organizuoti visuose kolektyviniuose ūkiuose stambių raguočių ganyklas ganyklose ir sušerimą tvartuose. Tuo tikslu kasmet, prieš prasidėjus ganykliniam laikotarpiui, atrinkti vasariniam įganymui gyvulius, o taip pat plėčiam įdegti praktikoje kolektyviniuose ūkiuose stambių raguočių sušerimą tiek nuosavos ganybos pašarais, tiek ir maisto pramonės atliekomis.

Dėl visuomeninių kiaulių skaičiaus padidinimo ir kiaulininkystės produktyvumo pakėlimo kolektyviniuose ūkiuose

11. Padidinti visuomeninių kiaulių skaičių kolektyviniuose ūkiuose: iki 1949 metų pabaigos — ne mažiau kaip ligi 60 tūkstančių vienetų, iki 1950 metų pabaigos — ne mažiau kaip ligi 140 tūkstančių vienetų ir iki 1951 metų pabaigos — ne mažiau kaip ligi 360 tūkstančių vienetų.

Kiaulių skaičiaus tolesniam augimui ir jų nupešėjimui užtikrinti rekomenduoti kolektyviniams ūkiams auginti šiuo tikslu pirmoje eilėje pavasarine apsiaparšavime paršetus.

Užtikrinti, kad Lietuvos TSR kolektyviniuose ūkiuose būtų įvykdytas šis TSRS Ministrų Tarybos nutarime nustatytas gyvulių skaičiaus minimumas:

Kolektyviniam ūkiui paskirtos ariamos žemės dydis	Pirmoje apskričių grupėje	Antrosios apskričių grupėje
Ligi 200 ha	35	25
Nuo 201 ligi 400 ha	70	55
Nuo 401 ligi 600 ha	125	100
Nuo 601 ligi 800 ha	165	135
Nuo 801 ligi 1000 ha	215	180
Daugiau negu 1000 ha	270	310

Pirmajai grupei priskirti šias apskritis: Apykščių, Biržų, Vilkaviškio, Joniškio, Kaišiadorių, Klaipėdos, Kelmės, Kretingos, Kupiškio, Kuršėnų, Mažeikių, Marijampolės, Pagėgių, Panevėžio, Pasvalio, Plungės, Prienų, Radviliškio, Raseinių, Rokiškio, Tauragės, Telšių, Ukmergės, Utenos, Šakių, Šilutės, Alytaus, Šilutės, Jurbarko, Vilkijos, Rietavo, Kalvarijės, Kėdainių ir Kauno.

Antrajai grupei priskirti šias apskritis: Varenos, Zarasų, Vilniaus, Švenčionių, Lazdijų, Trakų ir Širvintų.

12. Siekiant įvykdyti nustatytą planą kiaulininkystei išvystyti ir siekiant organizuoti plėči mastu kiaulių penėjimą, Lietuvos KP(b) CK plenumas įpareigoja partijos apskričių ir valsčių komitetus, apskričių ir valsčių vykdomeis komitetus, Žemės ūkio ministeriją bei jos vietinius organus:

a) sukurti kolektyviniuose ūkiuose tvirtą pašarų bazę kiaulininkystei, padidinant bulvių, šakulavaisių, ankštinių žolių ir kitų pašarinių kultūrų, duondžių gausų derlių, pasėlių plotus bei pakeliant jų derlingumą;

b) užtikrinti, kad per artimiausius dvejus metus kiekvieniame kolektyviniame ūkyje

būtų kiaulėms sukurtos dirbtinės gasyklos su ankštinėmis bei varpinėmis žolėmis, skiriamant 0,5 hektaro motinai kiaulei;

e) imtis priemonių kiaulių priežiūrai bei laikymui pagerinti bei pastebėti, kad iš kiekvienos motininės kiaulės būtų gausama ne mažiau kaip 12–14 paršelių per metus;

d) organizuoti, pradedant nuo 1949 metų, kolektyviniuose ūkiuose kiaulių penėjimą — ne mažiau kaip 4 kiaules per metus kiekvieniui šimtui ha ariamos žemės, pakeliant vienos kiaulės gyvąjį svorį penėjimo pabaigoje ne mažiau kaip iki 80 kg.

13. Siekiant gauti papildomą mėsos ir lašinių produkciją, rekomenduoti kolektyviniams ūkiams plėčiai taikyti tarpveislinį kiaulių kryžminimą, panaudojant lašinių ir mėsinį — lašinių veislių kullius — reprodaktorius.

Dėl visuomeninių avių skaičiaus padidinimo ir avininkystės produktyvumo pakėlimo kolektyviniuose ūkiuose

14. Padidinti visuomeninių avių skaičių kolektyviniuose ūkiuose: iki 1949 metų pabaigos — ne mažiau kaip ligi 24 tūkstančių vienetų, iki 1950 metų pabaigos — ne mažiau kaip ligi 50 tūkstančių vienetų ir iki 1951 metų pabaigos — ne mažiau kaip ligi 90 tūkstančių vienetų.

Sutinkamai su TSRS Ministrų Tarybos nutarimu užtikrinti, kad Lietuvos TSR kolektyviniuose ūkiuose būtų įvykdytas šis avių skaičiaus minimumas:

Kolektyviniame ūkiui paskirtos žemės ploto dydis (ariamoji žemė, odat, aržal, pievos ir ganyklos)	Avių skaičiaus minimumas (vienetais)
Ligi 150 ha	40
Nuo 151 ligi 300 ha	45
Nuo 301 ligi 500 ha	55
Nuo 501 ligi 800 ha	80
Nuo 801 ligi 1000 ha	100
Daugiau negu 1000 ha	120

15. Laikyti svarbiausiu uždaviniu avininkystės srityje — viokerioje pusiaušturkščiaivilių avių skaičiaus padidinimą ir jų produktyvumo pakėlimą vilų atžvilgiu.

Dėl visuomeninės paukštininkystės išvystymo kolektyviniuose ūkiuose

17. Lietuvos KP(b) CK plenumas yra tos nuomonės, kad kalakutų.

18. Įpareigoti partijos apskričių ir valsčių komitetus, apskričių ir valsčių vykdomeis komitetus ir Žemės ūkio ministeriją pasiekti, kad artimiausiais metais būtų žymiai padidintas paukščių skaičius kolektyviniuose ūkiuose. Užtikrinti paukštininkystės fermų organizavimą visuose kolektyviniuose ūkiuose, o kolektyviniuose ūkiuose,

kurie yra arti vandens, — vandeninių paukščių fermų organizavimą.

Padidinti visuomeninių paukščių skaičių kolektyviniuose ūkiuose: iki 1949 metų pabaigos — ne mažiau kaip ligi 300 tūkstančių vienetų, iki 1950 metų pabaigos — ne mažiau kaip ligi 600 tūkstančių vienetų ir iki 1951 metų pabaigos — ne mažiau kaip ligi 1300 tūkstančių vienetų.

Užtikrinti, kad Lietuvos TSR kolektyviniuose ūkiuose būtų įvykdytas šis TSRS Ministrų Tarybos nutarimo nustatytas suaugusių paukščių (viščių, ančių, žąsų, kalakutų) skaičiaus minimumas:

Grūdinių kultūrų ploto dydis	Paukščių skaičiaus minimumas
Ligi 100 ha	200
Nuo 101 ligi 200 ha	400
Nuo 201 ligi 400 ha	750
Nuo 401 ligi 700 ha	1400
Nuo 701 ligi 1000 ha	2100
Daugiau negu 1000 ha	3100

Apsakelnuojant gyvulų skaičiaus minimumo įvykdymą, viena antis atstoja dvi vištas, viena žąsis ar vienas kalakutas — 4 vištas.

19. Lietuvos KP(b) CK plenumas įpareigoja apskričių ir valsčių partinius, tarybinius organus ir Žemės ūkio ministeriją:

a) pasirūpinti, kad kolektyviniai ūkiai plėči mastu išgytų iš paukštininkystės inkubatorinių stočių viščiukų, o taip pat pirkty suaugusius paukščius paukštininkystės fermoms sukomplektuoti;

b) organizuoti kolektyviniuose ūkiuose paukščių stovybas ir įrengimą, kad vietieji paukščių bati aprūpinti patalpomis;

e) imtis priemonių esamoms inkubatorinėms paukštininkystės stotims sparčiau sustiprinti, užtikrinti, kad 1950–1951 metais būtų pastatyta 14 naujų stočių, o taip pat atremtuoti esamų inkubatorių paukštininkystės stočių patalpas ir papildyti jas reikalingais įrengimais;

d) organizuoti apie inkubatorines paukštininkystės stotis kolektyvinių ūkių veislinių paukštininkystės fermų tinklą, siekiant aprūpinti tas stotis kiaušinėliais inkubacijai.

20. Siekiant pilnutinai panaudoti Panevėžio inkubatorines paukštininkystės stotis pajėgumą, įpareigoti Lietuvos TSR Tarybinių ūkių ministeriją užtikrinti, kad šios stoties išperintų ir parduotų kolektyviniams ūkiams vienedenių viščiukų: 1949 metais — 50,0 tūkstančių vienetų, 1950 metais — 70,0 tūkstančių vienetų ir 1951 metais — 90,0 tūkstančių vienetų.

(Kaltama 3 psl.)

NUTARIMAS

Dėl priemonių įvykdyti TSRS Ministrų Tarybos ir VKP(b) CK nutarimui dėl trimečio plano kolektyvinių ir tarybinių ūkių visuomeninei produktyviai gyvulininkystei išvystyti (1949–1951 m. m.)

(Atleista iš 2 ps.)

II. Dėl pašarinės bazės sustiprinimo

21. Siekiant sukurti kolektyviniuose ūkiuose trumpiausiu laiku tvirtą pašarų bazę gyvulininkystei, užtikrinančią gausų gyvulių šėrimą tiek vasaros, tiek ir žiemos laikotarpiais, Lietuvos KP(b) CK plenumas reikalauja iš apskrityų ir valsčių partijų, tarybinių organų ir Žemės ūkio ministerijos užtikrinti, kad būtų:

a) surinkta stambių pašarų kolektyviniuose ūkiuose visuomeninės gyvulininkystės reikalam 1949 metais ne mažiau kaip 390,7 tūkstančių tonų, tame tarpe 311,2 tūkstančių tonų šieno, 1950 metais — ne mažiau kaip 1.399,0 tūkstančių tonų, tame tarpe 1.115,0 tūkstančių tonų šieno, ir 1951 metais — ne mažiau kaip 2.038,7 tūkstančių tonų, tame tarpe 1.621,0 tūkstančių tonų šieno;

b) paruošta sultingų pašarų 1949 metais ne mažiau kaip 253,9 tūkstančių tonų, tame tarpe 22,0 tūkstančių tonų silosų, 1950 metais — 704,2 tūkstančių tonų, tame tarpe — 80,1 tūkstančių tonų silosų, ir 1951 metais — ne mažiau kaip 1.507 tūkstančių tonų, tame tarpe 151,0 tūkstančių tonų silosų.

c) nušienautos visos kolektyviniams ūkiams paskirtos natūralios pievos ir valstybinio žemės fonde bei valstybinių miškų šienaujami plotai;

d) sukurti kolektyviniuose ūkiuose, jiems įvykdžius privačius pristatymus ir sudarius sėjos fondus, pašarinių grūdų fondai gyvulininkystės reikalam;

e) nušienautas šienas trumpais terminais prieš pradėjus grūdinių kultūrų derlius nuėmimą;

f) atlikta kolektyviniuose ūkiuose natūralių pievų ir ganyklų dalinio ir pagrindinio pagerinimo darbai patvirtintais vietiniais bei mineraliniais trąšomis;

g) išaugintos kolektyviniuose ūkiuose pievų bei ganyklų žolų sėjos, paliekant kasmet sėkliai geriausius reikiame dydžio pievinių — ganyklinių žolų skyplius.

22. Laikant svarbiausiu uždavinį — visokeriopai išvystyti žolų sėjimą, kas yra būtina sąlyga dirvos derlingumui pakelti, padidinti visų žemės ūkio kultūrų derlingumą ir sukurti tvirtą pašarų bazę gyvulininkystei, — įpareigoti partijos apskrityų ir valsčių komitetus, apskrityų ir valsčių vykdomuosius komitetus ir Žemės ūkio ministeriją:

a) padidinti daugiamečių žolų

plautį sėjimą, taip pat ir pašarines sėjimas sėti pašariniams šaknavaisiams, sėjosinėms kultūroms, daugiamečioms ir vienamečioms žolėms — žaliajam pašarui ir ganyklai, o taip pat sėti grūdiniams — daugiamečioms pašarinėms — kultūroms.

24. Rekomenduoti kolektyviniams ūkiams, nepakankamai turintiems natūralių pašarinių plotų, pradėti nuo 1949 metų, plačiai taikyti vasaros laikotarpiu gyvulių laikymą stovyklinėse ganyklose, varijant žolijų konvejerį, ir sukurti dirbtines ganyklas sėjant daugiamečioms varpiams ir ankštinėms žolėms. Plačiau taikyti dienarūšių gyvulių gavyzę silosams.

25. Rekomenduoti kolektyviniams ūkiams organizuoti brigadas su pašarų auginimo grandimis ar pašarų auginimo grandis, įpareigojant jas: atlikti darbus, susijusius su visų pašarinių sėjomainų plotų įdirbimu ir sėja, auginti bei pilaai apdirpinti gyvulius vasaros metu sultingose pašarose, laikant juos stovyklinėse ganyklose, nušienauti šieną iš jiems paskirtų natūralių pievų ir sėjamų plotų; užraugti silosą, o taip pat organizuoti visą pašarinių šaknavaisių, silosinių kultūrų, vienamečių ir daugiamečių žolijų žaliajam konvejeriui sėklininkystę. Išskirti ir pritrivinti prie brigadų ir grandžių reikalingą kiekį darbinį gyvulių, mašinų, žemės ūkio įrankių, transporto priemonių ir inventuarus.

26. Įpareigoti partijos apskrityų komitetus, apskrityų vykdomuosius komitetus, žemės ūkio ministeriją, Tarybinių ūkių ministeriją, kolektyvinių ir tarybinių ūkių vadovus visokeriopai įdiegti saulėgrąžų, kukurūzų ir kitų silosavimui tinkamų naujų kultūrų pasėjimą.

27. Įpareigoti apskrityų ir valsčių partinius bei tarybinius organus, Kauno ir kolektyvinių ūkių statybos valdybą prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos ir Žemės ūkio ministeriją organizuoti kolektyviniuose ūkiuose medinių, akmeninių ir plytinių silosų bekštų bei pusbokštų, cementuotų tranšėjų ir duobių statybą tam, kad per artimiausius 2–3 metus visi kolektyviniams ūkiams su stambiomis pievinėmis gyvulių prekinėmis fermomis turėtų įrengimus pašarams silosuoti.

28. Siekiant žymiai padidinti sultingų pašarų gamybą, Lietuvos KP(b) CK plenumas įpareigoja apskrityų ir valsčių partinius bei tarybinius organus ir Žemės ūkio ministeriją įvesti 1949 — 1951 metais, šalia

laukų sėjomainų, taip pat ir pašarines sėjimas sėti pašariniams šaknavaisiams, sėjosinėms kultūroms, daugiamečioms ir vienamečioms žolėms — žaliajam pašarui ir ganyklai, o taip pat sėti grūdiniams — daugiamečioms pašarinėms — kultūroms.

24. Rekomenduoti kolektyviniams ūkiams, nepakankamai turintiems natūralių pašarinių plotų, pradėti nuo 1949 metų, plačiai taikyti vasaros laikotarpiu gyvulių laikymą stovyklinėse ganyklose, varijant žolijų konvejerį, ir sukurti dirbtines ganyklas sėjant daugiamečioms varpiams ir ankštinėms žolėms. Plačiau taikyti dienarūšių gyvulių gavyzę silosams.

25. Rekomenduoti kolektyviniams ūkiams organizuoti brigadas su pašarų auginimo grandimis ar pašarų auginimo grandis, įpareigojant jas: atlikti darbus, susijusius su visų pašarinių sėjomainų plotų įdirbimu ir sėja, auginti bei pilaai apdirpinti gyvulius vasaros metu sultingose pašarose, laikant juos stovyklinėse ganyklose, nušienauti šieną iš jiems paskirtų natūralių pievų ir sėjamų plotų; užraugti silosą, o taip pat organizuoti visą pašarinių šaknavaisių, silosinių kultūrų, vienamečių ir daugiamečių žolijų žaliajam konvejeriui sėklininkystę. Išskirti ir pritrivinti prie brigadų ir grandžių reikalingą kiekį darbinį gyvulių, mašinų, žemės ūkio įrankių, transporto priemonių ir inventuarus.

26. Įpareigoti partijos apskrityų komitetus, apskrityų vykdomuosius komitetus, žemės ūkio ministeriją, Tarybinių ūkių ministeriją, kolektyvinių ir tarybinių ūkių vadovus visokeriopai įdiegti saulėgrąžų, kukurūzų ir kitų silosavimui tinkamų naujų kultūrų pasėjimą.

27. Įpareigoti apskrityų ir valsčių partinius bei tarybinius organus, Kauno ir kolektyvinių ūkių statybos valdybą prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos ir Žemės ūkio ministeriją organizuoti kolektyviniuose ūkiuose medinių, akmeninių ir plytinių silosų bekštų bei pusbokštų, cementuotų tranšėjų ir duobių statybą tam, kad per artimiausius 2–3 metus visi kolektyviniams ūkiams su stambiomis pievinėmis gyvulių prekinėmis fermomis turėtų įrengimus pašarams silosuoti.

28. Siekiant žymiai padidinti sultingų pašarų gamybą, Lietuvos KP(b) CK plenumas įpareigoja apskrityų ir valsčių partinius bei tarybinius organus, Kauno ir kolektyvinių ūkių statybos valdybą prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos ir Žemės ūkio ministeriją:

a) nustatinti, pradėdant nuo 1949 metų, kiekvienam kolektyviniams ūkiams kasmetinę uždauoti

ziuti, pašarams silosuoti, pašariniams šaknavaisiams bei silosinėms kultūroms įdirbti ir pievoms bei ganykloms iš pagerinti, įpareigojus MTS teikti kolektyviniams ūkiams techninę pagalbą montuojant mašinas, energetinius įrengimus ir vykdyti mechanizaciją, pašarų paruošimo, šilų eksploatavimosi techninę priežiūrą;

b) aprūpinti kolektyvinius ūkius mašinomis karvių melžimui, automatiniam girdymui, pieno perdirbimui ir pašarų paruošimui mechanizuoti;

c) plačiai įdiegti paprasčiausių fermos darbų mechanizaciją pritrivinti gyvulius ir paruošiant pašarą šėrimui.

Darbo pavadinimas	1949 metais	1950 metais	1951 metais
Traktorinis šienavimas (tūkstančiais ha)	1,0	10,0	80,0
Silosų užraugimas (tūkstančiais tonų)	1,0	5,0	10,0
Pievų ir ganyklų nušienavimas (tūkstančiais ha)	—	2,0	5,0
Pievų ir ganyklų ir valymų ir kelmų išrovimas (tūkstančiais ha)	0,4	2,0	3,0

30. Daug darbo reikalaujančiai gyvulininkystės darbai kolektyviniuose ūkiuose turi būti mechanizuojami šiais būdais:

a) aprūpinant esamas MTS mašinomis šėravimui organi-

IV. Dėl gyvulininkystės patalpų statybos kolektyviniuose ūkiuose

33. Neįmanoma išvystyti visus komitetus, Kauno ir kosmetinei gyvulininkystę kolektyvinių ūkių statybos valdybą prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos ir Žemės ūkio ministeriją užtikrinti kolektyvinių ūkių įėjoms gyvulininkystės patalpų statybą. Vadevaudama ministerija užtikrinti kolektyvinių ūkių įėjoms gyvulininkystės patalpų pertvarkymą, pritaikyti apskrityų ir valsčių komitetus, mą ir statybą kolektyviniuose apskrityų ir valsčių vykdomuosiuose ūkiuose šiuo mastu:

Vietos tūkstančiais

Metai	Pagal gyvulių rūšis			
	stambiam reikiams	kielėms	avims	pauskėms
1949 Pritaikyti ir įrengti naujas	48,0	60,0	24,0	300,0
1950 Pritaikyti ir įrengti naujas	82,0	89,0	30,0	300,0
1951 Pritaikyti ir įrengti naujas	180,0	220,0	60,0	700,0

34. Įpareigoti partijos apskrityų ir valsčių komitetus, apskrityų ir valsčių vykdomuosius komitetus, Kauno ir kolektyvinių ūkių statybos valdybą prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos, Žemės ūkio ministeriją: a) nustatinti, pradėdant nuo 1949 metų, kiekvienam kolektyviniams ūkiams kasmetinę uždauoti

(Keliama į 4 ps.)

NUTARIMAS

Dėl priemonių įvykdyti TSRS Ministrų Tarybos ir VKP(b) CK nutarimui dėl trimečio plano kolektyvinių ir tarybinių ūkių visuomeninei produktyviai gyvulininkystei išvystyti (1949–1951 m. m.)

(Atkelta iš 3 psl.)

b) gyvulininkystės pastatus kolektyviniuose ir tarybiniuose ūkiuose statyti pagal tipinius projektus, atsižvelgiant į jų kompleksines, mechanizacijos galimybes. Gyvulininkystės patalpas reikia išskirstyti, atsižvelgiant į kolektyvinių ir tarybinių ūkių sėdybų generalinius planus.

35. Stekiant pakelti statybos kokybę ir sutaupyti miško medžiagą, rekomenduoti kolektyviniams ūkiams statyti gyvulininkystės pastatus iš urali, atsparių medžiagų, prisiderinant prie esamų vietinių statybos medžiagų. Šiuo tikslu visokeriopai išvystyti ir išplėsti kolektyviniuose ūkiuose plytų, klinkių, čerpių gamybą, organizuoti akmenų ir kitų statybai reikalingų medžiagų paruošimą. Rekomenduoti kolektyviniams

ūkiams organizuoti statybinių brigadų gyvulininkystės ir kitoms visuomeninėms patalpoms kolektyviniuose ūkiuose statyti.

36. Įpareigoti Valstybinį planavimo komitetą prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos kasmetiniuose planuose išskirti kolektyviniams ūkiams reikalingas žemės ūkio mašinas, inventorių, medžiagas ir įrengimus gyvulininkystės formoms ir mokesčiui tiriamesiems įstaigoms gyvulininkystės srityje.

37. Įpareigoti Lietuvos Vartotojų kooperacijos sąjungą, Gamybines kooperacijas valdybę išplėsti statybinių medžiagų prekybą kaime, ypačingai medžio dirbinių, cemento, vinių kalkių, tolio, stiklo ir kitų medžiagų. Uždrausti kolektyvinių ūkių statybai išskirtas statybinės medžiagos pardavimėti kitoms reikalmams.

1950 metais — iki 62,0 tūkstančių tonų ir 1951 metais — iki 78,0 tūkstančių tonų.

Pilnutimai aprūpinti tarybinių ūkių gyvulius reikiamais pašarintais grūdais, o taip pat pagerinti tarybinių ūkių ganyklinę ūkį, imtis plačiu mastu priemonių pievoms bei ganykloms prižiūrėti siekiant pakelti jų derlingumą ir žolės kokybę;

g) užbaigti iki 1951 metų žolės pievimo, šienavimo ir pašarų silosavimo kompleksinę mechanizaciją visuose tarybiniuose ūkiuose remiantis naujos technikos įdiegimu. Plačiai įdiegti elektromechaninių karvių melžimą ir mechanizuoti daugiausia darbe reikalaujančius procesus — vandens tiekimą, pašarų paruošimą šėrimui ir kt.

40. Siekiant sukurti sąlygas, užtikrinančias sparčius gyvulių skaičiaus didinimo tempus tarybiniuose ūkiuose ir spartų gyvulių produktyvumo pakėlimą, įpareigoti Tarybinių ūkių ministeriją, partijos apskričių komitetus ir apskričių vykdymo išvystymo komitetus:

a) pastatyti 1949–1951 m. m. tarybiniuose ūkiuose naujas ir atstatyti karvėms 5,2 tūkstančio stambių raguočių vienetų, tame tarpe 1949 metais — 1,8 tūkstančio vienetų, 1950 metais — 1,7 tūkstančio viene-

tų ir 1951 metais — 1,7 tūkstančio vienetų; kiaulides — 23,5 tūkstančio vienetų, tame tarpe 1949 metais — 3,0 tūkstančiams vienetų, 1950 metais — 15,4 tūkstančio vienetų ir 1951 metais — 5,1 tūkstančio vienetų; avides — 12,7 tūkstančio vienetų, tame tarpe 1949 metais — 1,0 tūkstančių vienetų, 1950 metais — 3,7 tūkstančio vienetų ir 1951 metais — 8,0 tūkstančiams vienetų. Gyvulininkystės pastatus visų pirma statyti veisliniuose tarybiniuose ūkiuose, mustačius kad kiekvieno objekto statyba tarybiname ūkyje turi būti baigiama, kaip taisyklė, per vieną statybos sezoną;

b) užtikrinti žymų miške bei vietinių statybinių medžiagų gamybes bei paruošę padidinti, netarpiškai tarybiniuose ūkiuose, organizavus 1949 — 1951 metais tiek tarybiniuose ūkiuose, tiek ir vietinėse pramones sistemoje reikalingą skaičių mechanizuotų medžio apdirbimo dirbtuvių bei įmonių plytoms, čerpiams, kalkėms ir standartinėms statybinėms detalėms gaminti.

41. Įpareigoti Lietuvos TSR Tarybinių ūkių ministeriją 1949–1951 m. m. įrengti tarybiniuose ūkiuose 100 šachtinių šulinių, 5 vandentiekis ir 24 vandens rezervuarus.

pažymėtus trūkumus ir sutvarkyti veislinį darbą respublikoje, Lietuvos KP(b) CK plenumas įpareigoja apskričių ir valsčių partinius ir tarybinius organus, Žemės ūkio ministeriją, Tarybinių ūkių ministeriją ir kitas žinybas, turinčias gyvulininkystės ūkius:

a) visokeriopai didinti aukštai produktyvių gyvulių reprodukciją, užtikrinti artimiausiais metais įvykdymą priemonių žemės ūki gyvuliams pagerinti atrankos bei parinkimo būdu, o taip pat masiškai kryžminant mažai produktyvius gyvulius su aukštų savybių reproduktoriais, tuo pat metu gerinant gyvulių šėrimo ir laikymo sąlygas, padedančias išvystyti juos reikiama kryptimi;

b) užtikrinti nuo 1949 metų žymų gyvulių produktyvumo pakėlimą veislinėse kolektyvinių ūkių fermose ir veisliniuose tarybiniuose ūkiuose tam, kad 1951 metais pieno primelžimas būtų padidintas ne mažiau kaip 50 procentų, vilnos būtų prikirta iš vienos avies ne mažiau kaip 25 procentais daugiau, ir padidinti motėlinių kiaulių visumą ne mažiau kaip dviem porcijomis paigijanti su lygiu, pastektu prekinėse kolektyvinių ūkių fermose ir tarybiniuose ūkiuose;

c) pasiekti, kad ryšium su masiniu veisliniu darbu visuose respublikoje iki 1951 metų pabaigos pagerintų aukštai produktyvumo gyvulių būdų: stambių raguočių kolektyviniuose ūkiuose — ne mažiau kaip 55,0 procentai ir tarybiniuose ūkiuose — 100 procentų visų gyvulių skaičiaus; avių kolektyviniuose ūkiuose — ne mažiau kaip 54 procentai ir tarybiniuose ūkiuose — ne mažiau 100 procentų; kiaulių kolektyviniuose ūkiuose — 100 procentų visų kiaulių skaičiaus;

d) organizuoti platų kolektyvinių ūkių veislinių fermų ir valstybinių veislinių tinklų, išplečiant veislinių fermų tinklą iki 1951 metų pabaigos stambių raguočių — ne mažiau kaip ligi 200, kiaulininkystės — ne mažiau kaip ligi 150 ir avininkystės — 100;

e) pasiekti, kad kiekvienas kolektyviniams ūkiams artimiausiu laiku turėtų ne mažiau kaip vieną veislinį reproduktorių — bulių, avių ir kulių.

(Tęsiasi sekančiam numerįje)

Atsakingas redaktorius
A. Fainbilimas

V. Dėl gyvulininkystės pakėlimo tarybiniuose ūkiuose

38. Įpareigoti Tarybinių ūkių ministeriją, partijos apskričių komitetus ir apskričių vykdymo komitetus:

a) pasiekti, kad žymiai pagerėtų gyvulininkystės būklė visuose tarybiniuose ūkiuose, žymiai padidinti stambių raguočių, avių, kiaulių, paukščių skaičių, pakelti bandos produktyvumą, padidinti tarybinių ūkių telkiamą valstybei pieną, sviestą, mėsą, vilnos bei kitų gyvulininkystės produktų kiekį, o taip pat padidinti sukštai produktyvių veislinių gyvulių paravimą iš tarybinių ūkių kolektyviniams ūkiams;

b) išvystyti visų rūšių gyvulininkystę tarybiniuose ūkiuose, siekiant trumpiausiu laiku užtikrinti jų pavertimą visapusiškai išvystytais ūkiais;

c) sukurti tarybiniuose ūkiuose pastovią pašarų bazę, užtikrinančią pašarų gausumą visoms žemės ūkio gyvulių rūšims;

d) aprūpinti iki 1951 metų visus gyvulius tarybiniuose ūkiuose gerai sutvarkytomis patalpomis ir vandens tiekimu tiek statant naujas patalpas, tiek ir atstatant tarybiniuose ūkiuose esamus pastatus ir įrengimus.

39. Siekiant įvykdyti nurodytus gyvulininkystės išvystymo tarybiniuose ūkiuose uždavinius, Lietuvos KP(b) CK pleaumas įpareigoja Tarybinių ūkių ministeriją, partijos apskričių komitetus ir apskričių vykdymo komitetus:

a) padidinti stambių raguočių skaičių tarybiniuose ūkiuose iki 1949 metų pabaigos ligi

17,4 tūkstančio vienetų, kiaulių — ligi 16,0 tūkstančių vienetų; iki 1950 metų pabaigos — stambių raguočių — ligi 19,5 tūkstančio vienetų, kiaulių — 25,0 tūkstančių vienetų ir avių — 7,0 tūkstančių vienetų ir iki 1951 metų pabaigos — stambių raguočių — ligi 23,0 tūkstančių vienetų, kiaulių — 30,0 tūkstančių vienetų ir avių — 15,0 tūkstančių vienetų;

b) užtikrinti 1951 metais vidutinį pieną primelžimą iš šėrimos karvės ne mažiau kaip 3.000 kilogramų;

c) padidinti pusiaušėlinių ir lašinių kiaulių mėsosėjimą, plačiau taikant tarybiniuose ūkiuose tarpveislinį kiaulių kryžminimą;

d) įdiegti visuose tarybiniuose ūkiuose per artimiausius trejus metus žalienuos laukų ir pašarų sėjomainas įvedant ankštinių ir varpinų žolį mišinių sėją, tam tikslui padidinti daugiametį ir vienametį žolį, pašarinių šakniavaisių ir silosinių kultūrų pasėlių plotus 1949 metais iki 23,3 tūkstančio hektarų, 1950 metais — iki 27,0 tūkstančių hektarų ir 1951 metais — iki 28,0 tūkstančių hektarų;

e) siekiant užtikrinti teisingą šakniavaisių, bulvių ir silosinių kultūrų užlaikymą bei siekiant sumažinti nuostolius laikant pašarus, — išvystyti pliančių maistu silosinių bektų, pusbektų, omentuotų tranšėjų ir šakniavaisiams saugoti patalpų statybą;

f) padidinti šieno paruošimą tarybiniuose ūkiuose 1949 metais iki 58,7 tūkstančio tonų,

VI. Dėl veislinio darbo pagerinimo gyvulininkystės srityje

42. Pažymėti, kad veislinis darbas respublikoje dirbamas savybės pas vietinius pagerinamuosius gyvulius, o formulinaj gyvulių gimtinai (genetacijai) pakėlimą, nei tais atvejais, kai gyvulių - pagerinotojų produktyvumas ir tinkamumas šioms sąlygomis buvo žemesnis už vietinių gyvulių, pagerintų kryžminimo būdu, produktyvumą.

Neteisinga taip pat ir tai, kad eilėje kolektyvinių ūkių pradama veisti tik viena gyvulių veislė, kai tuo tarpu, esant dideliui gamtinių sąlygų bei valstybės ir kolektyvinių ūkių poreikių įvairumui, yra būtina ir ūkiškai teisinga kolektyviniuose ir tarybiniuose ūkiuose veisti įvairių krypčių gyvulių veisles.

Išvystomos gerosios veislinės savybės pas vietinius pagerinamuosius gyvulius, o formulinaj gyvulių gimtinai (genetacijai) pakėlimą, nei tais atvejais, kai gyvulių - pagerinotojų produktyvumas ir tinkamumas šioms sąlygomis buvo žemesnis už vietinių gyvulių, pagerintų kryžminimo būdu, produktyvumą.

Sveiku pagrindu pakelti gyvulininkystę tėra galima teisingai derinant gyvulių skaičiaus augimą su masiniu kokybiniu gyvulių pagerinimu ir jų produktyvumo pakėlimu. Pagrindinis metas turi būti gyvulių skaičiaus augimas, sąlygojamas produktyvumo didėjimu. Siekiant pašalinti aukščiau

Neteisinga taip pat ir tai, kad eilėje kolektyvinių ūkių pradama veisti tik viena gyvulių veislė, kai tuo tarpu, esant dideliui gamtinių sąlygų bei valstybės ir kolektyvinių ūkių poreikių įvairumui, yra būtina ir ūkiškai teisinga kolektyviniuose ir tarybiniuose ūkiuose veisti įvairių krypčių gyvulių veisles.